Revisionsrapport 2025
Genomförd på uppdrag av revisorerna
December 2025

Granskning av tidiga insatser och särskilt stöd

Knivsta kommun

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Shape the future
with confidence

Innehåll

Sammanfattning **2**

1. Inledning **3**

1.1. Bakgrund 3
1.2. Syfte och revisionsfrågor 3
1.3. Metod och avgränsning 4
1.4. Revisionskriterier 4
1.5. Särskilt stöd 4

2. Granskningsresultat **5**

2.1. Elever i behov av stöd 5
2.2. Arbetet med utredningar av elever i behov av särskilt stöd 6
2.3. Resurser för genomförandet av planerade åtgärdsprogram 8
2.4. Uppföljning av tidiga insatser och särskilt stöd 9

3. Samlad bedömning och rekommendationer **12**

Bilaga 1: Källförteckning 14

Shape the future
with confidence

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Knivsta kommun har EY granskat om utbildningsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt arbete med tidiga insatser och särskilt stöd i enlighet med garantin för tidiga stödinsatser.

Vår sammanfattade bedömning är att utbildningsnämnden *delvis* har säkerställt ett ändamålsenligt arbete med tidiga insatser och särskilt stöd i enlighet med garantin för tidiga stödinsatser.

I granskningen besvaras fyra revisionsfrågor. I nedanstående tabell framgår huruvida revisionsfrågorna bedöms vara i *allt väsentligt, delvis* eller *ej* uppfyllda. För närmare beskrivning av bedömning för respektive revisionsfråga, se respektive avsnitt i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning
Har nämnden säkerställt att behov av stöd identifieras i enlighet med garantin om tidiga stödinsatser? • Hur identifieras dessa elever och vilka metoder och verktyg används för detta?	**Ja, i allt väsentligt.**
Har nämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete med utredning av särskilt stöd?	**Delvis.**
Har nämnden säkerställt att lärares arbetsbelastning och resurser är tillräckliga för att genomföra planerade åtgärdsprogram? • Vad tycker intervjuade lärare är de största utmaningarna sett till sina egna förutsättningar?	**Delvis.**
Har nämnden säkerställt en systematisk och ändamålsenlig uppföljning av arbetet med tidiga insatser och särskilt stöd?	**Delvis.**

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- Tydliggöra mallen vid utredning om särskilt stöd gällande vad kartläggningen ska innehålla för information om eleven
- Stärka uppföljningen av särskilt stöd för att undersöka behov, åtgärder och effekter kring arbetet med särskilt stöd

Shape the future
with confidence

1. Inledning

1.1. Bakgrund

I skollagen anges att skolan ska ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Utbildningen ska ta hänsyn till alla elevers olika behov, där en strävan ska vara att uppväga skillnader i deras förutsättningar. Detta innebär att organisera verksamheten på individ-, grupp-, och skolnivå så att eleverna får förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. För elever i behov av ytterligare stöd kan skolan arbeta med extra anpassningar samt särskilt stöd.

Skolinspektionens tematiska tillsyn av särskilt stöd (2024) visar att identifiering av behov av stöd inte görs i tid. De menar att stöd ofta är otillräckligt och sätts in för sent. Av Skolinspektionens senaste enkät till pedagoger i Knivsta framgår att 46,3 procent av Knivstas lärare (F-9) inte tycker att deras skola utreder behov av särskilt stöd skyndsamt. Av enkäten framgår också att endast 51,2 procent av lärarna svarar att skolan ger eleven det stöd som utredningarna konstaterar behov av.

Revisorerna har mot bakgrund av detta beslutat att genomföra en granskning av utbildningsnämndens förmåga att säkerställa tidiga insatser och särskilt stöd inom grundskolan.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om utbildningsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt arbete med tidiga insatser och särskilt stöd i enlighet med garantin för tidiga stödinsatser.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden säkerställt att behov av stöd identifieras i enlighet med garantin om tidiga stödinsatser?
    - Hur identifieras dessa elever och vilka metoder och verktyg används för detta?
- Har nämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete med utredning av särskilt stöd?
- Har nämnden säkerställt att lärares arbetsbelastning och resurser är tillräckliga för att genomföra planerade åtgärdsprogram?
    - Vad tycker intervjuade lärare är de största utmaningarna sett till sina egna förutsättningar?
- Har nämnden säkerställt en systematisk och ändamålsenlig uppföljning av arbetet med tidiga insatser och särskilt stöd?

Shape the future
with confidence

1.3. Metod och avgränsning

Granskningen har introducerats för utbildningskontorets förvaltningschef genom ett inledande samtal.

Granskningen har genomförts genom insamling och analys av för granskningen relevant dokumentation såsom styrdokument, rutiner, uppföljning och protokoll.

Intervjuer har genomförts med centrala funktioner inom utbildningskontoret såsom rektorer för tre kommunala grundskolor, samt gruppintervjuer med ett urval lärare och specialpedagoger. Se **bilaga** för källförteckning och intervjupersoner.

Granskningen har avgränsats till att omfatta elever i förskoleklass och grundskola (6-16 år). Tidsmässigt avgränsas granskningen till att omfatta år 2025.

Vi använder följande bedömningsskala för bedömning utifrån revisionsfrågorna:

I allt väsentligt uppfylld	Grön
Delvis uppfylld	Gul
Ej uppfylld	Röd

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 § nämndernas uppgifter
- Skollagen (2010:800) 10 kap 1-2 §§ om grundskolan
- Skollagen (2010:800) 3 kap. om barn och elevers utveckling mot målen. 3 kap 5 § avseende elevers rätt till stöd om denne inte uppfyller kunskapsmålen.
- Skolverkets särskilda råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram
- Utbildningsnämndens reglemente (KF 2023-02-02)

1.5. Särskilt stöd

Skolans huvuduppdrag är att ge alla elever förutsättningar att nå de nationella kunskapskraven och målen för utbildningen. Lagstiftaren och Skolverket har återkommande konstaterat att det stöd som elever får ofta sätts in för sent eller är otillräckligt. Sedan 1 juli 2019 gäller bestämmelser i skollagen om en garanti för tidiga stödinsatser; den så kallade "Läsa-, skriva- och räknagarantin". Syftet med garantin är att elever i behov av extra anpassningar och/eller särskilt stöd ska få det stöd de behöver så tidigt som möjligt.

Shape the future
with confidence

2. Granskningsresultat

2.1. Elever i behov av stöd

I avsnittet besvaras revisionsfrågan om nämnden har säkerställt att behov av stöd identifieras i enlighet med garantin om tidiga stödinsatser? I avsnittet besvaras även frågan hur dessa elever identifieras och vilka metoder och verktyg som används för detta.

Revisionskriterier

Utbildningsnämnden är huvudman för kommunens skolor och ansvarar således för kommunens grundskola.

Enligt Skollagen ansvarar huvudmannen (utbildningsnämnden) för att garantin för tidiga stödinsatser genomförs i enlighet med reglerna. Syftet med tidiga stödinsatser är att uppmärksamma elever som är i behov av stöd i sitt lärande och att stödinsatser i svenska, svenska som andraspråk och matematik ska sättas in tidigt och utformas efter varje elevs behov. Målet är att fler elever ska nå en fullständig grundskoleutbildning.

För att uppfylla och identifiera elever i enlighet med garantin om tidiga stödinsatser ska huvudmannen, rektorn, lärarna, den samlade elevhälsan och den övriga skolpersonalen enligt Skolverket genomföra följande moment:

1. *Kartläggning och bedömning av elevers kunskaper i förskoleklass, årskurs ett och årskurs tre. Detta ska göras genom kartläggnings- och bedömningsmaterial som Skolverket tillhandahåller.*
2. *Vid indikation på att en elev behöver stöd i sitt lärande göra en särskild bedömning i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens.*

2.1.1. Iakttagelser

Utbildningsnämnden har i sina verksamhetsplaner för åren 2024 och 2025 fastställt ett mål om att kommunen ska erbjuda trygga skolmiljöer, hög kvalitet på omsorg och goda kunskapsresultat. Målet inkluderar en prioritering av tidiga insatser samt särskilt stöd till berättigade elever.

Utbildningskontoret har inför läsåret 2025–2026 utarbetat en särskild *screeningplan* för kartläggning och bedömningsmaterial, med syftet att uppfylla kravet om tidiga stödinsatser. Screeningplanen ska fungera som ett verktyg för att upptäcka vilka elever som behöver stöd och ska användas på alla kommunala skolor.

Planens metoder syftar till att kartlägga och bedöma elevers kunskaper i läsning, skrivning (på svenska och engelska) samt matematik för årskurs F–9. I dokumentet anges vilka metoder som ska användas i respektive årskurs för att testa och mäta elevernas nivåer. Planen innehåller dessutom länkar till Skolverkets nationella stödmaterial för bedömning av läs- och skrivutveckling, vilket ska användas för att bedöma elevernas kunskaper. Målet är att så tidigt som möjligt identifiera elevernas kunskaper och kunna erbjuda stöd vid behov.

Shape the future
with confidence

Intervjuade menar att identifiering av elever med behov av särskilt stöd främst sker genom lärarens individuella observationer och bedömningar. Behov av stöd identifieras också via testerna i screeningplanen i de fall eleverna inte har klarat testerna och sitt förväntade kunskapsresultat. Vid identifierat behov genomförs en särskild utvärdering i samverkan med skolans elevhälsoteam för att fastställa lämpliga åtgärder som tillgodoser elevens behov.

2.1.2. Bedömning

Revisionsfråga: Har nämnden säkerställt att behov av stöd identifieras i enlighet med garantin om tidiga stödinsatser? Hur identifieras dessa elever och vilka metoder och verktyg används för detta?

Bedömning: Ja, i allt väsentligt.

Bedömningen utgår från att det finns en övergripande screening som kan göras, som möjliggör identifiering av elever med behov av särskilt stöd. Arbetet omfattar systematisk kartläggning och bedömning av kunskaper i svenska, engelska och matematik, med stöd av Skolverkets nationella bedömningsstöd. Identifieringen av dessa elever sker genom lärarobservationer, vid fall eleverna inte har klarat testerna i screeningplanen, och via specifika bedömningar i samverkan med elevhälsoteam.

2.2. Arbetet med utredningar av elever i behov av särskilt stöd

I avsnittet besvaras revisionsfrågan om nämnden har säkerställt ett ändamålsenligt arbete med utredning av särskilt stöd.

Revisionskriterier

Enligt Skolverkets allmänna råd om särskilt stöd ska elevers behov av stöd utredas om extra anpassningar bedöms vara otillräckliga. En utredning av särskilt stöd bör innefatta elevens skolsituation på individ-, grupp- och skolnivå. I utredningen bör en pedagogisk bedömning göras om bland annat i vilka situationer eleven har svårigheter, om det finns underliggande orsaker till elevens svårigheter, vilket behov av åtgärder som finns samt vilket resultat som förväntas. Åtgärder ska, om utredningen visar att behov finns, anges i ett åtgärdsprogram.

2.2.1. Iakttagelser

Vi har tagit del av utbildningskontorets handledning om stödinsatser för elever i kommunens skolor, framtagen i augusti 2022. Handledningen anger att rektorn utan dröjsmål ska starta en utredning när det finns tecken på att en elev kan behöva särskilt stöd. Dessutom ska rektorn utse någon som ansvarar för att utredningen blir gjord. Det rekommenderas att skolans specialpedagog får uppdraget att genomföra utredningen, men detta är inte ett måste.

Vid inledd utredning ska ett datum anges när utredningen ska vara färdig för beslut om särskilt stöd. Utredningen kartlägger elevens svårigheter och vilket stöd som behövs, med fokus på:

- Syftet med den pedagogiska utredningen
- Information från eleven, vårdnadshavare och personal
- Sammanfattning av kartläggningen

- Analys av trygghets- och riskfaktorer på skol-, grupp- och individnivå

Handledningen innehåller ett frågeformulär som anges vara hämtad från Skolverket och kan användas vid utredning. Om eleven behöver särskilt stöd ska rektorn besluta om ett åtgärdsprogram och informera vårdnadshavarna. Tidigare fanns mallar för dokumentation och planering gällande särskilt stöd i kommunens systemstöd. Sedan hösten 2024 har kommunen upphandlat ett nytt systemstöd där dessa mallar inte återfinns. Intervjuade menar att hanteringen av särskilt stöd är mer tidskrävande då mallarna inte hanteras i systemstödet.

Utbildningskontoret har tagit fram egna mallar för genomförandet av utredning, beslut om åtgärdsprogram samt utvärdering av åtgärdsprogram. Intervjuade menar att mallen för utredningen är otydlig avseende hur kartläggningen ska skrivas gällande elevens skolsituation, då mallen endast innehåller en rubriksättning kopplat till kartläggningen. Flera intervjuade påpekar att bristen på tydliga mallar medför att utredningarna varierar mellan skolor, vilket kan leda till olika kvalitet.

På låg- och mellanstadiet är det vanligtvis specialpedagoger som ansvarar för utredningarna om särskilt stöd. Vid den granskade högstadieskolan är det oftast läraren eller elevens mentor som ska sammanställa kartläggningen gällande elevens svårigheter. Kartläggningen ska därefter lämnas över till skolans specialpedagog som sammanställer utredningen för beslut om särskilt stöd.

Enligt intervjuade upplever lärarna att de har svårt att hinna med kartläggningen inom rimlig tid, då det tar tid från ordinarie arbetsuppgifter. Det händer därför att en utredning kan ta upp till två månader innan ett beslut om stöd tas. Den långa handläggningstiden gör att elever ibland inte får hjälp i tid och att utredningen riskerar bli inaktuell. Dessutom uppger intervjuade att vissa åtgärdsplaner mest består av generell information om eleven i stället för tydliga och konkreta förslag på insatser.

Vidare berättar intervjuade högstadielärare att det förekommit att elever som fått särskilt stöd på tidigare stadier inte har fått tillräckliga åtgärder på högstadiet, vilket påverkat deras möjlighet att klara studierna. De intervjuade menar även att otillräckligt stöd under låg- och mellanstadiet kan leda till att behovet av stöd blir större när eleven når högstadiet.

2.2.2. Bedömning

Revisionsfråga: Har nämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete med utredning av särskilt stöd?

Bedömning: Delvis.

Bedömningen grundas på att utbildningskontoret har tagit fram en handledning för arbetet med stödinsatser, där utredningsprocessen för särskilt stöd beskrivs. Handledningen innehåller även ett frågeformulär som används för att kartlägga elevens behov. Däremot är mallarna för utredning av särskilt stöd otydliga. Bristen på tydliga mallar medför att utredningarna varierar mellan skolor, vilket kan leda till olika kvalitet.

2.3. Resurser för genomförandet av planerade åtgärdsprogram

I avsnittet besvaras revisionsfrågan om nämnden har säkerställt att lärares arbetsbelastning och resurser är tillräckliga för att genomföra planerade åtgärdsprogram. I avsnittet besvaras även frågan om vad intervjuade lärare tycker är de största utmaningarna sett till sina egna förutsättningar.

Revisionskriterier

Enligt Skollagen ansvarar huvudmannen (utbildningsnämnden) för att det finns tillräckliga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar för att garantin ska kunna uppfyllas. För att uppfylla garantin om tidiga stödinsatser ska huvudmannen, rektorn, lärarna, den samlade elevhälsan och den övriga skolpersonalen enligt Skolverket genomföra undervisning och stödinsatser utifrån elevens behov.

2.3.1. Iakttagelser

Vi har tagit del av en medarbetarundersökning som gjordes hösten 2025 och omfattade all personal i grundskolan. Undersökningen hade en svarsfrekvens på 86 %, vilket innebär att 365 av 425 medarbetare deltog. Syftet med undersökningen är att ge chefer och rektorer möjlighet att agera om det uppmärksammas brister i arbetsmiljön. Personalen fick bland annat frågor om arbetsbelastning och stöd, och resultatet redovisas i bilden nedan.

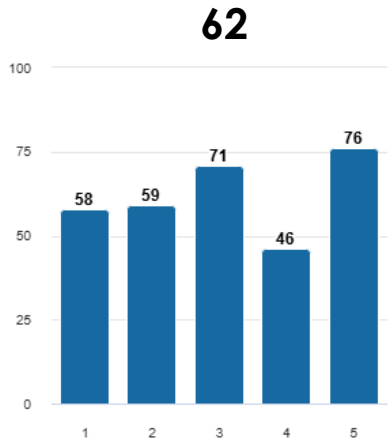

1. Jag har möjlighet till återhämtning

2. I det stora hela har jag en hälsosam arbetsbelastning

3. Jag vet vilka arbetsuppgifter som ska prioriteras när den tillgängliga tiden inte räcker till för alla arbetsuppgifter som ska utföras

4. Mitt arbete är fritt från starkt psykiskt påfrestande arbetsuppgifter och arbetssituationer

5. Jag vet vem jag ska vända mig till för att få hjälp och stöd för att utföra arbetet

Området *arbetsbelastning och stöd* fick totalt 62 poäng av 100 möjliga. För att räknas som ett gott resultat enligt undersökningens kriterier krävs 81 poäng i ett område.

Frågan om psykiskt påfrestande arbetsuppgifter fick lägst resultat, 46 poäng. Undersökningen visar bara det totala resultatet för grundskolan och saknar specifika svar för varje skola samt detaljer om lärarnas arbetsbelastning vid åtgärdsprogram. Därutöver sker det inte någon systematisk uppföljning för att undersöka behovet och arbetsbelastning gällande genomförandet av åtgärdsprogrammen.

I Knivsta kommuns skolor ansvarar rektorn för resurserna till speciallärare och specialpedagoger inom elevhälsan. Andra delar av elevhälsan, som kuratorer och psykologer, organiseras centralt av kommunen. De undersökta skolorna har mellan två och

fyra specialpedagoger och speciallärare vardera. Intervjuad personal från låg- och mellanstadiet uppger att det generellt finns tillräckligt med personal för att genomföra planerade åtgärdsprogram.

Däremot finns utmaningar för lärarna och specialpedagogerna när det gäller att stötta elever med större svårigheter, som till exempel allvarliga talsvårigheter. Intervjuade uppger att skolan inte klarar att stödja dessa elever på egen hand, utan behöver hjälp från andra aktörer, såsom regionens barn- och ungdomshabilitering.

Personer som intervjuats från den undersökta högstadieskolan upplever en brist på speciallärare, vilket försvårar att genomföra åtgärdsprogram. På skolan har cirka 60 av 500 elever fått åtgärdsprogram beslutade. Detta innebär ett större ansvar för de vanliga lärarna och mindre stöd från både specialpedagog och speciallärare. Skolan har endast en specialpedagog och en speciallärare, där speciallärarен arbetar motsvarande 70 % tjänstgöring av en heltidstjänst.

Enligt intervjuer har kommunens lärare inte åtkomst till utredningen eller dokumentationen om elevers svårigheter i det nya systemstödet som infördes hösten 2024. Endast elevhälsan och rektorer kan se utredningarna i systemet. Lärarna har endast tillgång till det beslutade åtgärdsprogrammet. Intervjuade menar att utan tillgång till utredningen om elevens svårigheter ökar risken för lärarna att inte förstår elevens förutsättningar.

2.3.2. Bedömning

Revisionsfråga: Har nämnden säkerställt att lärares arbetsbelastning och resurser är tillräckliga för att genomföra planerade åtgärdsprogram? Vad tycker intervjuade lärare är de största utmaningarna sett till sina egna förutsättningar?

Bedömning: Delvis.

Bland undersökta låg- och mellanstadieskolor finns mellan två och fyra specialpedagoger och speciallärare vardera, där intervjuade uppger att det generellt finns tillräckligt med personal för att genomföra planerade åtgärdsprogram. Det sker dock inte någon systematisk uppföljning för att undersöka behovet och arbetsbelastning gällande genomförandet av åtgärdsprogrammen.

Brist på speciallärare vid en av högstadieskolorna i kommunen gör att ordinarie lärare får ta större ansvar för genomförandet av åtgärdsprogram. Det finns även utmaningar för lärarna och specialpedagogerna när det gäller att stötta elever med större svårigheter, som till exempel allvarliga talsvårigheter. Dessa elever upplevs inte skolan stötta på egen hand utan behöver hjälp från andra aktörer.

Medarbetarundersökningen hösten 2025 gav grundskolans arbetsbelastning och stöd ett resultat på 62 av 100, där 81 är godkänt. Undersökningen ger dock ingen detaljerad bild av lärarnas arbetsbelastning avseende just åtgärdsprogrammen.

2.4. Uppföljning av tidiga insatser och särskilt stöd

I avsnittet besvaras revisionsfrågan om nämnden har säkerställt en systematisk och ändamålsenlig uppföljning av arbetet med tidiga insatser och särskilt stöd.

Shape the future
with confidence

Revisionskriterier

Enligt Skollagen ska huvudmannen (utbildningsnämnden) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

2.4.1. Iakttagelser

De mål som utbildningsnämnden satt upp kring tidiga insatser och särskilt stöd (se avsnitt 2.1.1) har följts upp i verksamhetsberättelserna för 2024 samt till och med augusti 2025. I uppföljningen redovisas de nyckeltal som använts för att mäta hur väl målen om elevers kunskapsresultat har uppnåtts, vilka listas nedan:

Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Önskad riktning	Status
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%) N15346 K: kvinnor M: män	87 K: 83 M: 90	87 K: 86 M: 88	89 K: 84 M: 93	Öka	
Mätning av LegiLexi, Lexplore och ev Matte-appen Egen undersökning. K: kvinnor M: män					
Elever i åk 9 som är behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen, hemkommun, andel (% N15426 K: kvinnor M: män	85,9 K:83,9 M:87,8	84,7 K:82,7 M:86,2	86,2 K:84,1 M:88,2	Öka	

Gällande nyckeltalet LegiLexi, Lexplore och Matteappen används för att kartlägga och bedöma elevers kunskaper i läsning, skrivning och matematik. Som tabellen ovan visar sker ingen övergripande uppföljning av hur dessa metoder fungerar eller vilka resultat de ger, och resultaten rapporteras inte till nämnden. Enligt uppgift har nyckeltalet inte kunnat följas upp på ett sammanställt resultat. Däremot uppges att resultatet kring LegiLexi har delgetts till nämnden tidigare år. Vi kan dock via protokoll inte se att nämnden har fått återrapporterat ett samlat resultat av LegiLexi under 2025.

Intervjuade uppger att resultatet kring ovan nämnda metoder även lyfts i det specialpedagogiska nätverket i kommunen där träffar genomförs var fjärde vecka. Vid dessa möten diskuteras bland annat användningen av metoderna och vilka resultat som har uppnåtts hos eleverna.

Utbildningsnämnden har i sin internkontrollplan för 2025 identifierat risker kring otillräckligt stöd till elever i grundskola och gymnasium. Risken bedöms som medelhög och ska hanteras genom kvalitetsarbete och fortbildning i specialpedagogik. Vid delårsuppföljningen den 7 oktober 2025 hade kontroll av området ännu inte genomförts.

Gällande uppföljning av åtgärdsprogram uppger intervjuade att detta vanligtvis sker av skolornas specialpedagoger efter sex till åtta veckor efter beslut. Utvärderingen ska ske för att undersöka om åtgärderna har gett avsedd effekt och avslutas eller om åtgärdsprogrammet ska revideras.

Under hösten 2025 har utbildningskontoret gått igenom hur många åtgärdsprogram som beslutats om från 2018 till 2025. Tabellen nedan visar hur många elever i varje årskurs som fått särskilt stöd genom ett åtgärdsprogram under läsåret 2024–2025 och höstterminen 2025.

Årskurs	Antal elever med åtgärdsprogram under läsåret 24/25	Antal elever med åtgärdsprogram under höstterminen 2025
F-klass	10	2
åk 1	18	8
åk 2	32	13
åk 3	20	20
åk 4	24	32
åk 5	40	28
åk 6	34	51
åk 7	54	23
åk 8	68	43
åk 9	54	58

Det framgår att andelen elever med särskilt stöd är något högre i årskurs 6–9 jämfört med låg- och mellanstadiet. Sammanställningen innehåller dock ingen analys av antalet åtgärdsprogram. Det saknas även en övergripande genomgång av skolornas arbete med särskilt stöd vad gäller identifiering av behov, vidtagna åtgärder och resultaten av dessa insatser av särskilt stöd.

2.4.2. Bedömning

Revisionsfråga: Har nämnden säkerställt en systematisk och ändamålsenlig uppföljning av arbetet med tidiga insatser och särskilt stöd?

Bedömning: Delvis

Bedömningen visar att utbildningsnämnden följer upp sina mål med hjälp av nyckeltal, men att metoder som LegiLexi, Lexplore och Matteappen inte har återrapporterats under 2025. Specialpedagoger följer vanligtvis upp åtgärdsprogram efter 6–8 veckor. En kartläggning hösten 2025 visade att fler elever med särskilt stöd finns i årskurs 6–9 än i lägre årskurser, men analys kring antalet åtgärdsprogram saknas. Det saknas även övergripande uppföljning av behov, åtgärder och effekter på skolnivå av särskilt stöd.

Shape the future
with confidence

3. Samlad bedömning och rekommendationer

Vår sammanfattade bedömning är att utbildningsnämnden *delvis* har säkerställt ett ändamålsenligt arbete med tidiga insatser och särskilt stöd i enlighet med garantin för tidiga stödinsatser. Vi grundar vår bedömning på följande:

Revisionsfrågor	Bedömning
Har nämnden säkerställt att behov av stöd identifieras i enlighet med garantin om tidiga stödinsatser? • Hur identifieras dessa elever och vilka metoder och verktyg används för detta?	**Ja, i allt väsentligt.** Bedömningen utgår från att det finns en övergripande screeningplan som möjliggör identifiering av elever med behov av särskilt stöd. Arbetet omfattar systematisk kartläggning och bedömning av kunskaper i svenska, engelska och matematik, med stöd av Skolverkets nationella bedömningsstöd. Identifieringen av dessa elever sker genom lärarobservationer, när eleverna inte har klarat testerna i screeningplanen, och via specifika bedömningar i samverkan med elevhälsoteam.
Har nämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbete med utredning av särskilt stöd?	**Delvis.** Bedömningen grundas på att utbildningskontoret har tagit fram en handledning för arbetet med stödinsatser, där utredningsprocessen för särskilt stöd beskrivs. Handledningen innehåller även ett frågeformulär som används för att kartlägga elevens behov. Däremot är mallarna för utredning av särskilt stöd otydliga. Bristen på tydliga mallar medför att utredningarna varierar mellan skolor, vilket kan leda till olika kvalitet.
Har nämnden säkerställt att lärares arbetsbelastning och resurser är tillräckliga för att genomföra planerade åtgärdsprogram? • Vad tycker intervjuade lärare är de största utmaningarna sett till sina egna förutsättningar?	**Delvis.** Bland undersökta låg- och mellanstadieskolor finns mellan två och fyra specialpedagoger och speciallärare vardera, där intervjuade uppger att det generellt finns tillräckligt med personal för att genomföra planerade åtgärdsprogram. Det sker dock inte någon systematisk uppföljning för att undersöka behovet och arbetsbelastning gällande genomförandet av åtgärdsprogrammen. Brist på speciallärare vid en av högstadieskolorna i kommunen gör att ordinarie lärare får ta större ansvar för genomförandet av åtgärdsprogram. Det finns även utmaningar för lärarna och specialpedagogerna när det gäller att stötta elever med större svårigheter, som till exempel allvarliga talsvårigheter. Dessa elever upplevs inte skolan stötta på egen hand utan behöver hjälp från andra aktörer. Medarbetarundersökningen hösten 2025 gav grundskolans arbetsbelastning och stöd ett resultat på 62 av 100, där 81 är godkänt. Undersökningen ger dock ingen detaljerad bild av lärarnas arbetsbelastning avseende just åtgärdsprogrammen
Har nämnden säkerställt en systematisk och ändamålsenlig uppföljning av arbetet med tidiga insatser och särskilt stöd?	**Delvis.** Bedömningen visar att utbildningsnämnden följer upp sina mål med hjälp av nyckeltal, men att metoder som LegiLexi, Lexplore och Matteappen inte har återrapporterats under 2025. Specialpedagoger följer vanligtvis upp åtgärdsprogram efter 6–8 veckor. En kartläggning hösten 2025 visade att fler elever med särskilt stöd finns i årskurs 6–9 än i lägre årskurser, men analys kring antalet åtgärdsprogram saknas. Det saknas även övergripande uppföljning av behov, åtgärder och effekter på skolnivå av särskilt stöd.

Utifrån granskningen rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- Tydliggöra mallen vid utredning om särskilt stöd gällande vad kartläggningen ska innehålla för information om eleven
- Stärka uppföljningen av särskilt stöd för att undersöka behov, åtgärder och effekter kring arbetet med särskilt stöd

Knivsta december 2025

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor

Christer Brubäcken, projektledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Anders More, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Shape the future
with confidence

Bilaga 1: **Källförteckning**

Intervjuade funktioner:

- Utbildningschef
- Verksamhetschef, grundskola
- Elevhälsochef
- Läs- och skrivutvecklare
- Rektorer vid tre grundskolor
- Pedagoger vid tre grundskolor

Dokument:

- Handledning för stödinsatser (2022-08-15)
- Gemensam screeningplan
- Utbildningsnämndens verksamhetsplan 2025
- Utbildningsnämndens delårsrapport per augusti 2025
- Utbildningsnämndens internkontrollplan 2025
- Utbildningsnämndens delårsuppföljning av internkontrollplanen 2025
- Medarbetarundersökning hösten 2025